

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Херсонський державний університет

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА

«Економіка»

Третього (освітньо-наукового)

рівня вищої освіти

за спеціальністю 051 Економіка

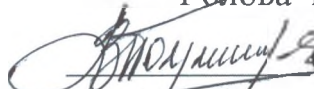
галузі знань 05 Поведінкові та соціальні науки

ЗАТВЕРДЖЕНО

вченою радою Херсонського

державного університету

Голова вченої ради ХДУ

 В.П. Олексенко)

(протокол № 10 від «20» травня 2019 р.)

Освітня програма вводится в дію з 2019 р.

В.о. ректора Херсонського

державного університету

(Н.А. Тюхтенко)

 («20» травня 2019 р.)

Херсон, 2019 рік

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-наукова програма за спеціальністю «Економіка» підготовки здобувачів третього освітньо-наукового рівня вищої освіти – доктора філософії – спеціальності 051 «Економіка», що реалізується в Херсонському державному університеті, являє собою нормативний документ, розроблений на основі Закону України від 01 липня 2014 р. № 1556-VII «Про вищу освіту», Постанови Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016р. №261 «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)», Постанови Кабінету Міністрів України від 06 березня 2019р. № 167 «Про проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії» та затверджений у встановленому порядку.

Розроблено робочою групою у складі:

Мохненко А.С., д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів, обліку і підприємництва (гарант освітньо-наукової програми);

Ушкаренко Ю.В., д.е.н., професор, завідувач кафедри економіки та міжнародних економічних відносин;

Тюхтенко Н.А., д.е.н., професор кафедри менеджменту та адміністрування, проректор з навчальної та науково-педагогічної роботи;

Соловійов А.І., д.е.н., професор, декан факультету економіки і менеджменту;

Чмут А.В. к.е.н., старший викладач кафедри економіки та міжнародних економічних відносин;

Кримцева Т.І., аспірант кафедри економіки та міжнародних економічних відносин.

Зовнішні рецензенти:

1. Янковий Олександр Григорович, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри економіки підприємства Одеського національного економічного університету.

2. Назарова Галина Валентинівна, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри управління персоналом та економіки праці Харківського національного економічного університету.

3. Гарафонова Ольга Іванівна, доктор економічних наук, доцент, професор кафедри менеджменту Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана.

1. Профіль освітньо-наукової програми «Економіка»

1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Херсонський державний університет Факультет економіки і менеджменту Кафедра економіки та міжнародних економічних відносин
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Доктор філософії Доктор філософії у галузі соціальних та поведінкових наук зі спеціальності 051 Економіка
Офіційна назва освітньої програми	Економіка
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом доктора філософії, одиничний, 30 кредитів, ЄКТС. Термін навчання – 4 роки.
Наявність акредитації	Первинна акредитація
Цикл/рівень	НРК України – 9 рівень, FQ-EHEA – третій цикл, EQF-LLL – 8 рівень.
Передумови	Наявність ступеня магістра, освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста
Мова(и) викладання	українська
Термін дії освітньої програми	2020 р.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://www.kspu.edu/About/Faculty/FBP/PhD/ONP_PHD.aspx
2 – Мета освітньої програми	
Підготовка висококваліфікованих, конкурентоспроможних фахівців, які володіють сучасним економічним мисленням, здатних розв'язувати комплексні проблеми в галузі науково-дослідницької та професійної діяльності у галузі соціальних та поведінкових наук за спеціальністю 051 «Економіка» через здійснення власного наукового дослідження, переосмислення наявних та продукування нових знань у сфері економіки.	
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	Галузь знань – 05 Соціальні та поведінкові науки Спеціальність – 051 Економіка <i>Об'єкт вивчення та діяльності:</i> сучасні досягнення та актуальні проблеми економіки, методи та методологія її дослідження. <i>Цілі навчання:</i> підготовка висококваліфікованих, конкурентоспроможних науковців, здатних до самостійної науково-дослідницької, науково-організаційної, педагогічно-організаційної та практичної діяльності у галузі економічної науки, бізнесу, викладацької роботи у вищих навчальних закладах. <i>Теоретичний зміст предметної області:</i> концептуальні та методологічні знання науково-дослідного характеру в галузі економіки, методи та принципи їх застосування на практиці; розвиток професійних компетентностей в сфері організації, аналізу та оцінки економічної діяльності з урахуванням сучасних вимог господарювання. <i>Методи, методика та технології наукового пізнання:</i> гносеологічні та теоретико-методологічні засади економічної науки; науково-методичні та прикладні інструменти

	дослідження економічних явищ і процесів; діалектика, системний аналіз, компаративістика, статистичні методи досліджень, інформаційно-комунікаційні технології досліджень, прогностичні та оптимізаційні економіко-математичні моделі. <i>Співвідношення обсягів загальної та професійної складових та вибіркової частини:</i> обов'язкові компоненти освітньо-наукової програми становлять 73,4 % (22 кредити), вибірковий компонент – 26,6 % (8 кредитів).
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-наукова програма з орієнтацією на підготовку науковців у галузі економіки.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Теоретична підготовка та набуття необхідних дослідницьких навиків для наукової кар'єри, викладання спеціальних дисциплін в області економіки, а також комерціалізації результатів дослідницької діяльності та трансферу технологій. Ключові слова: доктор філософії, економіка, економічна наука, бізнес, економіка підприємства, соціально-економічний розвиток, адаптивність, статистичний аналіз, методологія дослідження, вища освіта.
Особливості програми	Наявність наукової складової, основним напрямом якої є дослідження у сфері економіки, у тому числі із використанням новітніх досягнень спеціальних економічних дисциплін.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	2310 Викладачі університетів та вищих навчальних закладів 2441 Професіонали в галузі економіки 2441.1 Наукові співробітники (економіка)
Подальше навчання	Можливість отримання наукового ступеня доктора наук, зокрема, навчаючись в докторантурі.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Консультування та наставництво наукового керівника, провідних науково-педагогічних працівників під час пошукової роботи в бібліотеках, підготовки тексту дисертації, публікацій, доповідей; самонавчання і самопідготовка; науково-дослідна робота; кафедральні наукові семінари; проблемно-орієнтоване навчання; навчання через практику.
Оцінювання	Оцінювання здійснюється за національною («зараховано» \ «незараховано», «відмінно», «добре», «задовільно» «незадовільно») шкалою, шкалою ECTS (A, B, C, D, E, FX, F), 100-бальною шкалою. Оцінюються усі види аудиторної (поточний контроль, усні та письмові екзамени і заліки) та самостійної роботи (виконання творчих завдань), практика. Оцінювання виконання індивідуального плану наукової роботи здійснюється відповідно до якісних та кількісних показників роботи аспіранта (публікація наукових праць, участь у конференціях, пошук та робота з літературними джерелами, підготовка тексту дисертації тощо) та характеризується, як «з випередженням» / «повністю» / «частково» / «невиконаний».
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності у сфері економіки, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань.
Загальні	ЗК 01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

компетентності (ЗК)	<p>ЗК 02. Здатність працювати в міжнародному контексті.</p> <p>ЗК 03. Здатність розробляти та управляти проектами.</p> <p>ЗК 04. Здатність працювати автономно.</p> <p>ЗК 05. Здатність дотримуватись етики досліджень, а також правил академічної доброчесності в наукових дослідженнях та науково-педагогічній діяльності.</p>
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	<p>ФК 1. Здатність застосовувати науковий, аналітичний, методичний інструментарій для управління економічною діяльністю.</p> <p>ФК 2. Здатність до професійної комунікації в сфері економіки іноземною мовою.</p> <p>ФК 3. Здатність збирати, аналізувати та обробляти економічні дані, науково-аналітичні матеріали, які необхідні для розв'язання комплексних економічних завдань.</p> <p>ФК 4. Здатність визначати та критично оцінювати ключові тренди соціально-економічного розвитку та застосовувати їх для формування нових моделей економічних систем та процесів.</p> <p>ФК 5. Здатність формулювати професійні задачі в сфері економіки, вибирати належні напрями і відповідні методи для їх розв'язання, беручи до уваги наявні ресурси.</p> <p>ФК 6. Здатність обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання.</p> <p>ФК 7. Здатність до розробки сценаріїв і стратегій розвитку соціально-економічних систем.</p>
7 – Програмні результати навчання	
Програмні результати навчання (ПРН)	<p>ПРН 01. Має та вільно оперує передовими концептуальними та методологічними знаннями з економіки та на межі предметних галузей, дослідницькими навичками і методами, достатніх для проведення самостійних наукових досліджень, здійснення професійної діяльності, отримання нових знань.</p> <p>ПРН 02. Вміє планувати та формувати методику проведення власного наукового дослідження для отримання достовірного результату, якісно нових знань, компетентно вирішувати професійні питання усіх етапів і складових процесу наукового дослідження.</p> <p>ПРН 03. Розуміє іншомовні наукові тексти зі сфери економіки, взаємодіє у міжкультурному та міждисциплінарному просторі, вільно презентує та обговорює результати власних оригінальних наукових досліджень державною та іноземними мовами, кваліфіковано відображає результати досліджень у наукових публікаціях, ефективно взаємодіє з науковою спільнотою, в тому числі міжнародною відповідно до сучасних вимог наукового середовища та з дотриманням норм академічної доброчесності.</p> <p>ПРН 04. Має навички застосовувати інформаційні технології для обробки, аналізу та представлення результатів досліджень.</p> <p>ПРН 05. Демонструє здатність до саморозвитку і самоорганізації евристичної та наукової роботи, критичної самоперевірки повноти та відповідності матеріалів дослідження встановленими законодавством України вимогам, діяти в рамках етичних міркувань та дотримуючись академічної доброчесності в процесі проведення наукових досліджень, оприлюднення результатів та їх впровадження.</p>

	<p>ПРН 06. Вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління економічною діяльністю.</p> <p>ПРН 07. Збирати, обробляти та аналізувати економіко-статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, необхідні для вирішення комплексних економічних завдань та отримання нових знань, створення інноваційних продуктів в економіці та дотичних міждисциплінарних напрямках.</p> <p>ПРН 08. Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу, опитувань, спостережень, математичного і комп'ютерного моделювання, проектування, прогнозування, наявні літературні дані.</p> <p>ПРН 09. Прогнозувати можливі ризики та соціально-економічні наслідки управлінських рішень.</p> <p>ПРН 10. Глибоко розуміти загальні принципи та методи гуманітарних наук, а також методологію наукових досліджень, застосовувати їх у власних дослідженнях у сфері економіки, зокрема, при формуванні та обґрунтуванні ефективних стратегій в економічній діяльності, та у викладацькій практиці.</p> <p>ПРН 11. Розробляти сценарії і стратегії розвитку соціально-економічних систем, реалізовувати наукові та інноваційні економічні проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та професійну практику і розв'язувати значущі наукові та економічні проблеми з дотриманням норм академічної етики і врахуванням економічного, соціального та інших контекстів.</p>
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	<p>Викладання дисциплін забезпечують науково-педагогічні працівники університету, які працюють на постійній основі та виконують необхідні умови для провадження освітньої діяльності на третьому (освітньо-науковому) рівні: доктори наук, професори – 8; кандидати наук, доценти – 1.</p> <p>Кадрове забезпечення передбачає наявність наукових керівників, необхідної кількості науково-педагогічних працівників, які є активними дослідниками та потенційними рецензентами дисертації аспірантів, дотримуються норм академічної доброчесності та вживають заходів для виключення можливості їх порушення в академічному середовищі.</p>
Матеріально-технічне забезпечення	<p>Навчальна база структурних підрозділів університету дозволяє проводити заняття з усіх навчальних дисциплін на задовільному рівні, приміщення відповідають встановленим вимогам. Для проведення лекційних занять використовуються мультимедійне обладнання.</p>
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	<ol style="list-style-type: none"> 1) Доступ до Наукової бібліотеки та електронного архіву-репозитарію ХДУ, Е-бібліотеки, наукометричних баз даних Scopus і Web of Science, 2) комп'ютерна техніка університету підключена до адміністративної мережі університету і до Інтернету, Wi-Fi, 3) навчально-методичні комплекси дисциплін та силабуси в електронному та друкованому вигляді, програми практик, 4) підручники, посібники, періодичні видання за профілем

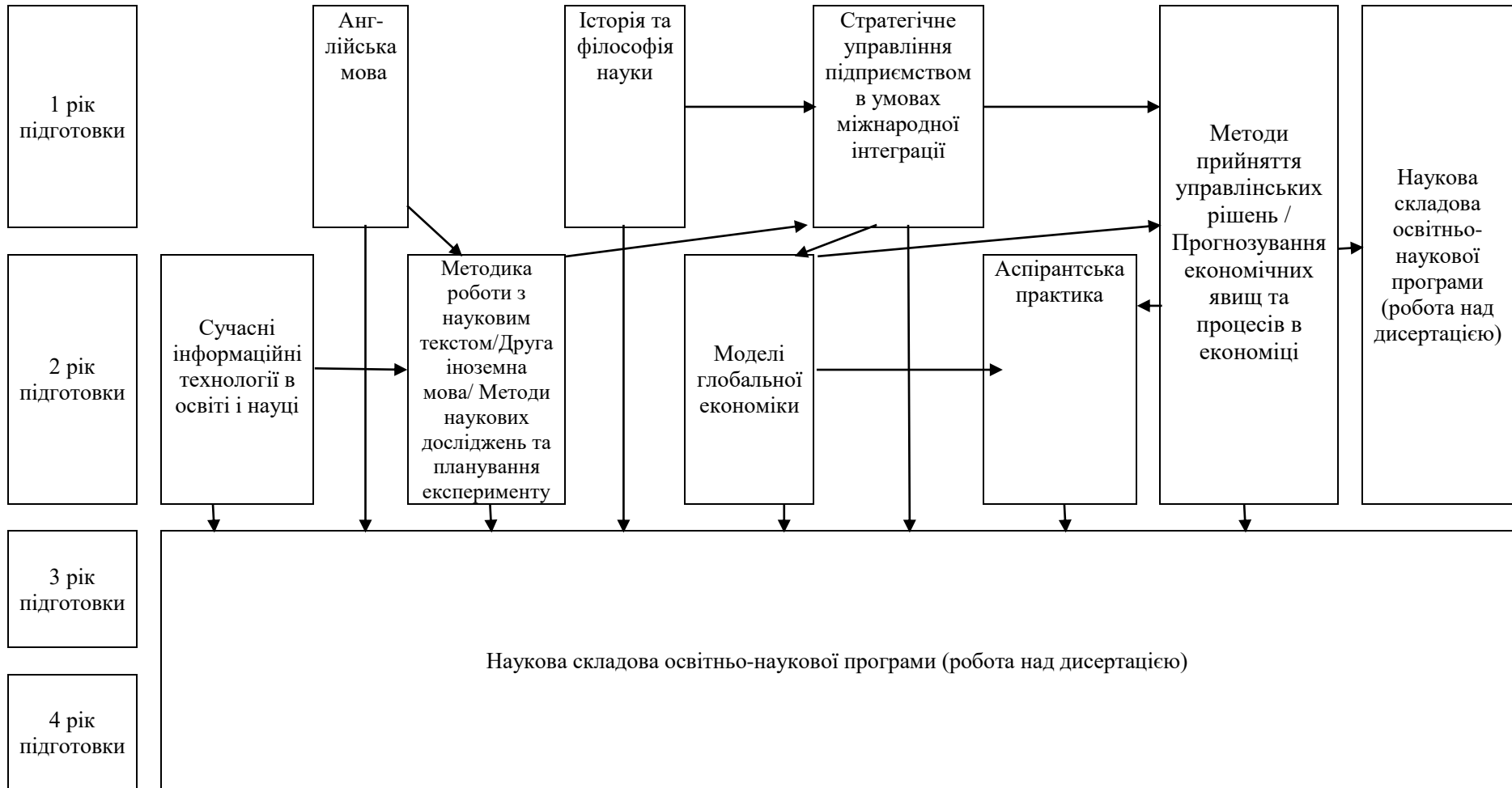
	<p>аспірантів в електронному та друкованому вигляді. Аспіранти мають можливість апробації результатів наукових досліджень, публікуючи статті у фаховому журналі «Науковий вісник ХДУ. Економічні науки» та беручи участь у щорічній Міжнародній науково-практичній конференції «Проблеми і тенденції розвитку сучасної економіки в умовах інтеграційних процесів: теоретичні та практичні аспекти», щорічній Усеукраїнській науково-практичній конференції «Актуальні питання економічного розвитку в сучасних умовах» та інших наукових заходах, організованих випускаючою кафедрою. Херсонський державний університет сприяє доступу аспірантів-економістів до фондів бібліотечних установ України.</p>
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	На підставі двосторонніх договорів між Херсонським державним університетом та закладами вищої освіти, науковими установами
Міжнародна кредитна мобільність	На підставі двосторонніх договорів між Херсонським державним університетом та закордонними закладами вищої освіти, зокрема, Поморською Академією (м. Слупськ, Польща).
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Підготовка іноземних громадян не передбачена.

2. Перелік компонент освітньої програми та їх логічна послідовність

Перелік компонент освітньої програми

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові роботи, практики, атестація здобувачів вищої освіти)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти освітньої програми			
	Цикл загальної підготовки		
ОК 1	Англійська мова	6	екзамен
ОК 2	Історія та філософія науки	4	екзамен
ОК 3	Сучасні інформаційні технології в освіті і науці	3	залік
	Цикл професійної підготовки		
ОК 4	Стратегічне управління підприємством в умовах міжнародної інтеграції	3	екзамен
ОК 5	Моделі глобальної економіки	3	диф.залік
ОК 6	Аспірантська практика	3	диф.залік
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		22	
Вибіркові компоненти освітньої програми			
	Цикл загальної підготовки		
ВК 1	Методика роботи з науковим текстом / Друга іноземна мова / Методи наукових досліджень та планування експерименту	3	залік
	Цикл професійної підготовки		
ВК 2	Методи прийняття управлінських рішень / Прогнозування економічних явищ та процесів в економіці	5	екзамен
Загальний обсяг вибіркових компонент:		8	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		30	

3. Структурно-логічна схема освітньої програми

4. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктор філософії в аспірантурі завершується захистом дисертації у постійно діючій / разовій спеціалізованій вченій раді, або наданням висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертаційного дослідження у формі витягу з протоколу засідання випускаючої кафедри про рекомендацію до захисту дисертації.

Атестація здобувачів вищої освіти ступеня доктор філософії здійснюється відкрито та публічно постійно діючою або разовою спеціалізованою вченою радою на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації.

Дисертація – спеціально підготовлена кваліфікаційна наукова робота на правах рукопису, яка має містити наукові результати проведених здобувачем досліджень, що мають істотне значення для економічної науки, наукову новизну, теоретичне та практичне значення. Дисертація виконується здобувачем особисто та без порушення вимог академічної доброчесності (академічний плагіат, само плагіат, фальсифікація, фабрикація).

Вимоги до дисертації та наукових публікацій здобувача наукового ступеня доктор філософії визначені чинним законодавством України.

5. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	БК 1	БК 2
ЗК 01		+	+	+				
ЗК 02	+		+	+	+			
ЗК 03			+					
ЗК 04				+	+	+		
ЗК 05		+				+	+	
ФК 01				+	+			+
ФК 02	+							
ФК 03				+	+	+		+
ФК 04					+	+		+
ФК 05				+		+		+
ФК 06				+				+
ФК 07				+	+			+

6. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	БК 1	БК 2
ПРН 01		+		+	+	+	+	+
ПРН 02			+	+	+			+
ПРН 03	+	+	+				+	
ПРН 04			+					
ПРН 05						+	+	
ПРН 06				+	+	+		+
ПРН 07						+		+
ПРН 08								+
ПРН 09								+
ПРН 10				+				
ПРН 11				+	+			

Гарант освітньо-наукової програми

А.С. Мохненко